

Bir Avrupa seyahati

Ecz. Funda ERZURUMLUOĞLU

Gezdiğiniz gördüğünüz sizin olsun TEB yöneticilerimiz; bizim bütçemizden yapmış olduğunuz gezide bizim lehimize neler yaşadınız, öğrendiniz?

Eczacıların mesleğinin en zor günlerinde, bizim saygıdeğer TEB Başkanımız ve Eczacı Odası Başkanları ve eşleriyle büyük fedakarlıklarda bulunarak Prag, Budapeşte ve Viyana'ya sadece ve sadece biz eczacıların mesleğimizi en iyi, en güzel ve hak ettiğimiz yere getirmek için büyük özverilerde bulunup gitmişlerdir.

Ülkemizde eczacıların ekonomik sıkıntı, ilaç firmalarının eczaneler aleyhine değiştirdikleri ilaç satış koşulları, İTS'nin eczanelere getireceği ek yükler, mesleğimizi tehdit eden ilaç ve tıbbi cihaz kurumu gibi önemli sorunlar çözüm beklerken ve meslektaşlarımız sözleşme bedellerinin ağır faturası altında ezilirken ücretinin örgüt bütçesinden karşılandığı gezi, büyük fedakarlık...

Gezi sonrası TEB sayfasında yapmış oldukları icraatlarla ilgili bir başlık ve açıklama bulamadığım için ben bir takım zanlar yürütüyorum...

* * *

Türkiye, CADREAC'a, Prag'da 1-2 Nisan 2001 tarihlerinde yapılan 4. Yıllık Toplantısında, gözlemci olmaksızın doğrudan 12. üye olarak kabul edilmişti. Üye ülkeler arasında Çek Cumhuriyeti ve Macaristan da var. Diğer ülkeler Bulgaristan, Estonya, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Litvanya, Letonya, Polonya, Romanya, Slovenya, Slovakya, Türkiye.

Şimdi diyeceksiniz ki CADREAC nedir? Amacı nedir?

CADREAC'ın amacı, AB'ye aday ülkelere ilaçla ilgili idari düzenlemelerini ve koşullarını, yumuşak bir geçiş sağlayarak AB müktesebatının (Acquis Communautaire) öngördüğü idari standartlara ulaşmasını sağlamaktır.

Bu amaca ulaşmak için öngörülenler:

- AB ile işbirliğini güçlendirmek,

- AB'ne giriş sürecini, CADREAC ülkelerinin aralarında sağlayacakları dayanışma ile kolaylaştırmak,

- AB Mevzuatına uyum sağlamak,

- Bilgi değişimi sağlamak,

- Ortak yaklaşımlar ve "Standart İşleyiş Prosedürleri" oluşturmak,

- Karşılıklı olarak idari personel değişimi gerçekleştirmek,

- Karşılıklı güven oluşturmak,

- Karşılıklı tanımayı sağlamak...

Şimdi bu iki şehri ziyaret sebebini Prag ve Budapeşte'ye gitmelerinden anladık...

* * *

Avusturya'nın başkenti Viyana'ya ziyaretin amacını çözemedim. Acaba Avusturya'da Sosyal Güvenlik Kurumu ve Eczacılar Birliği'nin çalışma şekillerini mi incelediler? O da benim zannım.

Avusturya'da, işçiler için ve işverenler için olmak üzere bölümleri var ve sosyal güvenlik sistemi tek bir çatı altında toplanmış. İşçiler ve memurlar için her türlü sağlık hizmetleri ücretsiz. Sistem kendi karşılıyor, sadece işverenler %20 katılım ödüyor. Sigorta için primler otomatik olarak maaşlardan kesiliyor. Çalışan eczacıların maaşları da eczacı odaları tarafından belirleniyor ve eczacılardan eczacı odası için ayrı bir prim daha kesiliyor.

Eczanede ilaçlar, ilaç olarak kabul edilen ürünler, medikal malzemeler ve fitoterapi ürünleri olmak üzere üçe ayrılıyor. Fitoterapi ürünleri ve medikal malzemelerin büyük bir kısmı ödenmiyor. İlaçların da bir kısmı ödenmiyor. OTC ürünleri, vitaminler ve mide ilaçları gibi reçetesiz hiçbir ilaç verilmiyor.

Eczanelerde tüm sigorta reçeteleri yapılıyor, ilaçlardan herhangi bir ücret alınmıyor. Sadece her hastadan kutu başı 4,45 euro hizmet bedeli alınıyor.

Eczanelerde reçeteler bir ay boyunca toplanır, Eczacı Odası'nın bünyesindeki kontrol ünitelerinde kontrol edilir ve ayın 15'inde sigorta tarafından hesaba yatırılır. Bu süreç 15 günü geçmez. Eczacıların konumu: Çalışan eczacıla-

rın maaşları, Eczacı Odası tarafından belirlenir ve basamak sistemi uygulanır. 13 basamak var ve her iki senede, bir basamak atlanır. Evli ve çocuk sahibi olan eczacılara ek ödenek verilir. Nöbetler ekstra ücrete tabidir. Nöbetler yalnız tutulur, hasta başına 3,60 euro ekstra ücret alınır. Avusturya’da çalışma saatleri sabah 08.00-12.00 ve 14.00-18.00 arasındır. Bizdeki gibi sabah 9.00 akşam 19.30 değil.

Hafta sonu nöbeti Cumartesi 12.00’de başlar, Pazartesi 08.00’de biter. 8 günde bir nöbet gelir, 2 ayda bir de hafta sonu nöbeti tutulur. Tıpkı bizdeki gibi... Eczaneler 3 senede bir, Sağlık Bakanlığı tarafından çok ciddi bir şekilde kontrol edilir. Bizdeki gibi 6 ayda bir değil...

Tabii ki burada da uzmanın yazması gereken ilaçlar, raporlu ilaçlar gibi durumlar var. Reçetelerin dozu bir aylık yazılıyor, eğer uzun süreli kullanılması gereken ilaçlar var ise hasta, sigortadan bir yıllık her ay için kaşelenmiş etiketler alıyor. Reçetesini aile hekimine yazdırdıktan sonra, reçetenin arkasına bu kaşeli etiketleri yapıştırarak bir yıl sürecinde her ay ilacını alıyor. Tabii ki bunlar bilgisayar kontrolünde yapılıyor. Sigorta numarası ile bir kimsenin hangi doktora gittiği, hangi ilaçların yazılıp kullanıldığı ve hangi eczaneden, hangi eczacıdan aldığı kayıtlı oluyor.

* * *

Zaten bu ülkenin sağlık sponsoru olan biz eczacılar sayesinde AB’ye katılırsak bu hükümetin fahri ana ve babaları oluruz. Diğer taraftan nöbet ücreti kişi başı reçete ücreti derken de biz kırılmış olan belimizi biraz doğrultur insan gibi yaşamayı öğreniriz. Öğreniriz diyorum maalesef unuttuk... Pollyanna’c ılık oynamak ne kadar güzel değil mi? Zaten biz serbest eczacılar 2005 senesinden beri bu rolü benimsemiş değil miyiz?

* * *

Birden aklıma Mevlana’nın Mesnevi’sinden bir hikaye geldi.

Yaralı şahin kuşu, bir yaşlı kadının bahçesine kondu. Yaşlı kadın perişan görünümlü şahine acıdı, merhamet etti yanına aldı.

Aç şahinin önüne çocukları için hazırladığı hamur bulamacını koydu. Şahinin, önüne konan tasa gagasını daldırması ile başını sallayarak geri çekmesi bir oldu. Çünkü şahin et yedi, hamur bulamacını yiyemedi.

Yaşlı kadın, şahinin bu hâlini görünce üzül-
dü:

“Vah!” dedi, “Gagan uzamış, kıvrım kıvrım olmuş. Yumuşacık bir hamur bulamacını bile yiyemez olmuşsun. Senin önceki sahibin hiç mi Allah’tan korkmazdı ki, şu gaganı düzeltmemiş hiç!..” dedi ve eline aldığı kör makas ile şahinin gagasını kesmeye çalıştı.

Şahin yaşlı kadının elinden kurtulmak için çırpınsa da nafiye, kaçamadı. Yaşlı kadın şahinin gagasını kesti.

Şahin çırpınırken, yaşlı kadın, şahinin kanatlarını gördü:

“Vah!..” dedi, “Senin eski sahibin sana hiç bakmamış, şu kanatların ne hâle gelmiş, kimi uzun, kimi kısa kalmış!..” diyerek, şahinin o güzelim kanatlarını elindeki makasla düzeltmeye başladı.

Şahin acı ile kıvrandı, çırpındı... Çaresizce pençelerini kadının koluna attı ve tırnaklarını kadının koluna geçirdi. Yaşlı kadın, şahinin kanatlarını -güya- düzeltirken koluna batan tırnakları gördü:

“Vah vah! Önceki sahibin nasıl merhametsizmiş ki, bir kere bile tırnaklarını kesmemiş. Tırnakların ne de çirkin olmuş” dedi ve elindeki makas ile şahinin avlanmakta kullandığı pençelerini söküp attı.

Cahil ve yaşlı bu kadının elinde rezil olan şahinin gözleri doldu. Yaşlı kadın, şahinin bu hâlini görünce hiddetlendi:

“Kimseye iyilik yaramıyor ki!” dedi, “Ben iyilik yapıyorum, kuş ağlıyor” diye söylendi. Sonra da elindeki kuşu: “Git hadi, bildiğin yere!” diyerek kaldırdı havaya attı.

Şahin çırpındı uçmak için... Ama kanatları kesikti, uçamadı... Acı ile yere inmek istedi, tırnakları sökülmüştü yere de konamadı... Kendini yan üzeri bir kulübeciğin arkasına attı.

Koca koca avları, gökyüzünde süzüle süzüle avlayan cesur şahin kuşu, cahil kadının elinde korkak bir kargaya dönüşmüştü.

Benden bu kadar... ■